

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 63. Angli non sine clade ex Insula Cracina seu Rea expulsi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

nantis Galli dolo elusus, piscisne an Sæc. XVII.
 homo esset, ambiguus, illum tandem A. C. 1627.
 insequi desisteret. Hoc defunctus di-
 scrimine, adhuc patula immanium ce-
 torum rostra, atrocemque tempestatem
 paulopost coortam eluctatus, uno mil-
 liari ab arce Ludovicea sese ex Oceano
 eiecit, literasque Engolismensi Duci
 tradidit. His quidem Franciæ Rex de
 extrema submittendi auxilii necessitate
 edocebatur: Toyrassio autem nulla pro-
 ximi subsidii spes per nuntios referri
 poterat: His in angustiis cum hæreret
 Toyrassius, repente spes inter medias
 desperationis nebulas affulsit; quippe
 Mense Augusto ad medium vergente
 naves annona onustæ ad octo dierum
 sustentationem impune advehebantur,
 tenuæ quidem longæ calamitatis le-
 vamen, gratum tamen subsecuturi am-
 plioris auxilii augurium. Paulopost e-
 tiam ineunte Mense Septembri infere-
 bantur Regis literæ, quibus præsidia-
 rii, præter fortitudinis largissime sin-
 gulis compensandæ promissionem, de
 validis suppetiis certiores reddebantur.

§. LXIII.

*Angli non sine clade ex Insula Cra-
 cina seu Rea expulsi.*

Insu-

Sæc. XVII.

A. C. 1627.

*Meteran.**Hist. Belg.*

l. 47. p. 511.

*Lond.**Theatr. Eur.*

p. 1020.

*Ludolph.**Theatr. Orb.*

pag. 352.

*Carafa**Germ. rest.*

pag. 269.

Insuper Richardus die duodecima Septembris ex Sancti Benedicti oppido cum Gallicis octo navigiis commectus omnis generis copia onustis solvit, ex quibus tamen una duntaxat ad obsessos appulsa est, ceteris aut a Britanno rejectis, aut vi ventorum alio sum abactis: Nec incruenta erat Toyraffio exigua hæc felicitas; inita enim pertinaci non minus ac ancipiti pugna ejus Frater Montferrierus glande rejectus occubuit: Ita Toyraffius fratres duos in hac obsidione amisit, quorum tamen mortem Galli frequenti Anglorum cæde, ad præprimis Boruelli, apud suos maximæ auctoritatis Viri tenere plectebant. Postera die Buchingamus ex Boruelli nece efferatus, continua plusquam trecentorum tormentorum explosione arcis mænia tam atrociter diverberabat, ut patefacta ruina Angli irruptionem tentarent, motum tamen præcipiti pedum studio unacum classe retrocedere coacti, eoquod motus esset, ne eos morosius subsistentes, Pontus concitatus, intercederet. Premebantur tamen indies magis magisque obsessi nedum fame, sed & aquæ potabilis, omnisque medicamenti sanandis morbis idonei penuria, unde vis luis intra præcordia, visceraque sævius grassari cæperat, doloris

que atrocitate patientiam virtutemque Sæc. XVII.
 omnem excutiente, tantum non ad fa- A.C. 1627.
 lutis desperationem, tumultusque im-
 potentiam ventum erat: Nec parum
 valebat ad molestiam intendendam om-
 nis propemodum consilii ac levaminis
 defectus: Verum certe, quod nemo
 subinde in diuturna calamitate sperat,
 id non raro ex obliquo fit, ac frequen-
 ter ibi servat providus Dei oculus, ubi
 semetipsum homo dudum abjecit: nam
 ecce! cum omnes præfidiarii diffide-
 rent, vitæque eos tæderet, mortis-
 que metus angeret, propitia maris al-
 titudine viginti quinque naves milite
 & annona abundantius instructæ, at-
 que incolumes Sanmartiniano litori
 appulsæ spem salutis, animumque red-
 dunt, Mox etiam integræ Gallorum
 legiones haud procul a Pratenſi arce
 contrahuntur, propiusque instant sub-
 fidariæ Gastonis Regii Fratris copiæ,
 quarum adventu præfidiarii viribus
 aucti, Britannos tertio impressionem
 tentantes tam strenue repulerunt, ut
 Buchingamus desperatis rebus obsidio-
 nem solvere decerneret, jamque belli
 tormentis in naves reductis vasa con-
 clamaret, mox vela in Altum daturus:
 Verum Subifius, & Rupellenses Hugo-
 notæ importunis precibus, necnon An-
 glici auxilii & annonæ copiosius adve-
Hist. Eccles. Tom. LVIII. Nn hen-

Sæc. XVII. A. C. 1627. hendæ facta pollicitatione Buchingamum eo adegere, ut ultimo conatu fortunam tentare decerneret. Igitur signo dato, in arcem undique uno tempore impetum facit Britannus miles, superantur ascensione munimenta extra arcem posita: recedit ultro prædiarius miles, non ut fugiat, sed ut intra muros collectus fortius resistat, aut vincere, aut mori paratus: Nec defuit animosis conatibus optati eventus prosperitas; nam nutante diu in utraque partem fortuna, tandem Buchinghamus ad vincendum obfirmatum Gallorum animum frangere desperans, hodie vesperam receptui canere iussit, deederatis suorum plusquam sexcentis, ceteris abire permisis, quos tamen Schombergii legiones, quæ nuper in Insulam venerant, aggressæ tanto terrore affecerunt, ut sine prælio Anglos dissolutis ordinibus, ac continua & promiscua cæde extenuatos ad usque litora maris propellerent, iis, qui fugerant, in paludum cæno demeritis. Cecidere hac acie Anglorum milia octingenti, capti quinquaginta Nobilitates; insuper quadraginta quatuor vexilla, & quatuor majoris molistormæ ta victoribus in prædam cessere. Post hæc Franciæ Rex Martinianam arcem de-

strui iussit, cuius obsidio Angliæ Regi Sæc. XVII.
 octo ferme suorum millium impendio A. C. 1627.
 stetit, nonnisi ex toto exercitu mille
 sexcentis in Angliam reportatis. Tum
 demum patuit, Deum causæ æquitati,
 nunquam fidelius, quam cum ad sum-
 mum venerit calamitas, opitulari, ni-
 hilque esse necessitate potentius, nec
 aliquid desperatione meliorum con-
 tumacius.

§. LXIV.

Rupellanæ obsidionis initia.

Infausta hæc Anglorum expeditio Ru-
 pellenium Calvinistarum pertina-
 ciam, suumque Regem legitimum ac
 patriam opprimendi aviditatem adeo
 non fregerat, ut potius extrema quæ-
 vis oppetere, quam se Regis imperio
 subicere decernerent: Eo ex fine in
 Uticensi conventiculo, impellente Ro-
 hanæo Duce, militum delectus indixe-
 re, ac communi omnium suffragio ar-
 morum imperium eidem restituentes,
 solemnī sacramento fidem omnium pro
 tuenda Reformatorum salute, & liber-
 tate publica adegerunt, præscripta hac
 formula: *Pro anathemate audiat, quicun-
 que ab Anglo defecerit: quicumque paci sub-
 scripserit sine Anglo, sit proditor. Non
 tamen in ejusdem rebellionis societatem*
 Nn 2 ad-